

Sygn. akt I C 617/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant Patryk Burdecki

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2015 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w W. w upadłości likwidacyjnej we W.

przeciwko J. M. i A. M.

o zapłatę 57727,49 zł

I zasądza od pozwanych J. M. i A. M. solidarnie na rzecz powoda (...) w W. w upadłości likwidacyjnej we W. kwotę 57646,49 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy sześćset czterdzieści sześć złotych czterdzieści dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 24 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III zasądza od pozwanych J. M. i A. M. solidarnie na rzecz powoda (...) w W. w upadłości likwidacyjnej we W. kwotę 4339,00 zł (cztery tysiące trzysta trzydzieści dziewięć złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Ciechanowie) solidarnie od pozwanych J. M. i A. M. kwotę 2161,00 zł (dwa tysiące sześćdziesiąt jeden złotych) tytułem uzupełnienia opłaty sądowej od pozwu.

Sygn. akt I C 617/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 czerwca 2014 r. wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód (...)w W. wnosił o zasądzenie solidarnie od pozwanych A. M. i J. M. kwoty 57727,49 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty z dnia 1 lipca 2014 r, Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 843435/14 orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W ustawowym terminie sprzeciw od tego nakazu wnieśli pozwani A. M. i J. M..

Postanowieniem z dnia 30 lipca 2014 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

Pismem z dnia 19 lutego 2015 r. (data stempla pocztowego) L. K. (1) Zarządca masy upadłości (...) w W. poinformował tutejszy Sąd o wydaniu przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, X Wydziału Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych w dniu 5 lutego 2015 r. o godz. 11:14 postanowienia o ogłoszeniu upadłości powodowej (...) w W. z możliwością zawarcia układu i powierzył sprawowanie zarządu całym majątkiem upadłego Zarządcy – L. K. (1).

Postanowieniem z dnia 12 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 kpc zawiesił postępowanie w sprawie.

Zarządzeniem z dnia 13 kwietnia 2015 r. Przewodniczący wezwał L. K. (1) Zarządcę masy upadłości (...) w W. w upadłości układowej w W. do wzięcia udziału w sprawie i wyznaczył mu miesięczny termin do złożenia oświadczenia w przedmiocie wstąpienia do postępowania.

Pismem z dnia 5 maja 2015 r. (data stempla pocztowego) L. K. (1) Syndyk masy upadłości (...)w W. w upadłości likwidacyjnej w W. poinformował Sąd, że postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, X Wydział Gospodarczego dla spraw upadłościowych i naprawczych zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego z postępowania z możliwością zawarcia układu na postępowania obejmujące likwidację majątku upadłego oraz odwołał z funkcji Zarządcy L. K. (1) i powołał go na Syndyka upadłego.

Przewodniczący zarządzeniem z dnia 15 maja 2015 r. wezwał L. K. (1) Syndyka masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej w W. do wzięcia udziału w sprawie i wyznaczył mu 2 - miesięczny termin do złożenia oświadczenia w przedmiocie wstąpienia do postępowania.

Pismem procesowym z dnia 12 czerwca 2015 r. (data stempla pocztowego) L. K. (1) Syndyk masy upadłości (...) w W. w upadłości likwidacyjnej w W. złożył oświadczenie o stąpieniu do niniejszej sprawy w miejsce powoda (...)w W..

Postanowieniem z dnia 22 czerwca 2015 r. Sąd podjął postępowanie w sprawie.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 lutego 2013 r. J. M. (nr członkowski w (...)) zawarł ze (...)w W. (dalej (...)) umowę pożyczki konsolidacyjnej nr (...) przeznaczonej na spłatę zobowiązań finansowych wynikających z umowy nr (...) i umowy nr (...) zawartymi ze (...) w W.. Zgodę na zawarcie zobowiązania przez J. M. wyraziła jego małżonka – A. M.. Zgodnie z przedmiotową umową (...) udzielił J. M. pożyczki w wysokości 51000,00 zł na okres od 18 lutego 2013 r. do dnia 30 grudnia 2022 r. na warunkach określonych w umowie oraz regulaminie udzielania kredytów i pożyczek (...). Pożyczka oprocentowana została według stopy referencyjnej ustalonej przez Radę Polityki Pieniężnej wynoszącej na dzień zawarcia umowy (...) % powiększonej o marżę (...) w wysokości (...) punktu procentowego ((...) % + (...) % = (...) %). Zgodnie z zapisami umowy stopa procentowa pożyczki mogła ulegać zmianom w okresie trwania umowy w przypadku zmiany wysokości stopy referencyjnej dokonanej przez Radę Polityki Pieniężnej o wartość, o jaką (...) ta obniży lub podwyższy wysokość tej stopy, od dnia następującego po dniu w którym (...) dokona zmiany stopy referencyjnej. Natomiast marża (...) w okresie umowy była stała. Pożyczka miała być spłacana w 117 ratach miesięcznych, zaś termin ostatecznej spłaty ustalony został na dzień 30 grudnia 2022 r. W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należności z tego tytułu stawały się w dniu następnym należnościami przeterminowanymi, których roczna stopa oprocentowania wynosiła 4-krotność stopy kredytu lombardowego NBP. Na dzień zawarcia umowy wyniosła ona (...) %. Zgodnie z § 33 regulaminu udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich (...) decyzję w sprawie wypowiedzenia umowy podejmował Zarząd Kasy. Termin wypowiedzenia umowy wynosi 30 dni od dnia otrzymania zawiadomieni o wypowiedzeniu umowy. Po upływie tego terminu należność w całości stawała się wymagalna wraz z odsetkami i wszelkimi kosztami z niej wynikającymi. Po upływie okresu wypowiedzenia umowa ulega rozwiązaniu, zaś w przypadku nieuregulowania należności w terminie 7 dni od dnia upływu 30 dniowego terminu wypowiedzenia umowy, sprawa miała zostawać skierowana na drogę postępowania sądowego (dowód: umowa pożyczki k. 34-37 wraz z załącznikami - regulaminem

k. 38-41, harmonogramem spłat k. 42-44, tabelą opłat i prowizji k. 45-46, drukiem oświadczenia o odstąpieniu od umowy k. 47-48).

Jako zabezpieczenie terminowej spłaty pożyczki J. M. w chwili jej zawarcia wystawił i wręczył pożyczkodawcy weksel in blanco, który został poręczony przez jego małżonkę A. M. (dowód: weksel k. 60).

Pożyczkobiorca J. M. nieregularnie dokonywał spłat rat pożyczki, ostatecznie zaś zaprzestał całkowicie jej spłacania (bezsporne).

Uchwałą nr (...) z dnia 23 grudnia 2013 r. Zarząd (...) jednogłośnie postanowił wypowiedzieć pożyczkobiorcy J. M. umowę pożyczki oraz zawiadomił go o tym fakcie pismem datowanym na dzień 31 grudnia 2013 r. (dowód: uchwała k. 54-56, zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy k. 53).

(...) wypełnił wystawiony przez J. M. weksel na kwotę 57727,49 zł oraz opatrzył datą płatności na dzień 11 kwietnia 2014 r. (dowód: weksel k. 60).

Pismem z dnia 24 marca 2014 r. (...) wezwał wystawę weksla J. M. do jego zapłaty w dniu 11 kwietnia 2014 r. w siedzibie (...) w W. przy ul. (...). Weksel ten został wypełniony na kwotę 57727,49 zł na którą to składały się kwoty:

- 50881,44 zł - kapitał,
- 5753,58 zł - odsetki umowne,
- 1011,47 zł - odsetki karne,
- 81,00 zł – koszty wezwań i powiadomień poręczycieli.

Ponadto remitent wskazał, że weksel został opatrzony datą płatności w dniu 11 kwietnia 2014 r., klauzulą „bez protestu” oraz, że w przypadku braku płatności weksla w/w terminie sprawa zostanie skierowana na drogę postępowania sądowego. Wezwanie tej samej treści otrzymała również poręczycielka wekslowa – A. M. (dowód: wezwania do zapłaty k. 51-52 wraz z potwierdzeniami odbioru k. 49-50, wyliczenie dochodzonej kwoty k. 65).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt niniejszej sprawy przez powoda, mając na uwadze, że jest on – co do zasady - bezsporny pomiędzy stronami.

Pozwani kwestionowali wysokość dochodzonego przez powoda roszczenia, jednakże nie wskazali na czym - ich zdaniem - polegało jego błędne wyliczenie. Ponadto podali, że w początkowej fazie spłacali terminowo raty pożyczki, lecz z uwagi na chorobę pozwanej ich sytuacja finansowa uległa pogorszeniu, co skutkowało nieregularnością w płaceniu rat. Z powodu przyjęcia propozycji renegotjacji pożyczki, która polegała co prawda na wydłużeniu terminu płatności rat, ale również na zwiększeniu się ich wysokości, popadli w spiralę rosnącego zadłużenia. Wskazywali również, że w chwili podpisania poręczenia wekslowego pozwana cierpiała na chorobę depresyjno – lękową i nie miała pełnej świadomości o następstwach prawnych swych działań. Tymczasem nie wskazali i nie przedstawili przed Sądem żadnych dowodów świadczących o tym, że pozwana leczyła się, czy też w dalszym ciągu leczy się psychiatrycznie lub psychologicznie. Natomiast w sprawach z zakresu prawa cywilnego obowiązuje zasada kontradiktoryjności, zatem ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 kc), a strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 kpc). Jak wynika z powyższego pozwani nie przedstawili dowodów na potwierdzenie prezentowanego przez nich stanowiska, które pozwoliłyby na dokonanie innych ustaleń niż poczynione.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo zasługiwało w przeważającej części na uwzględnienie.

Pomiędzy (...) w W., a J. M. w dniu 18 lutego 2013 r. zawarta została umowa pożyczki, której spłata została zabezpieczona wystawionym przez pożyczkobiorcę wekslem in blanco, opatrzony klauzulą „nie na zlecenie”, poręczonym przez małżonkę pożyczkobiorcy - A. M., które to stanowiły podstawę roszczeń powoda dochodzonych w niniejszym postępowaniu (roszczenie ze stosunku podstawowego – umowa pożyczki oraz roszczenie z weksla in blanco).

Zgodnie z art. 720 § 1 kc. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Natomiast zgodnie z art. 9 zd. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. p Prawo Wekslowe, wystawca odpowiada za przyjęcie i za zapłatę weksla Stosownie zaś do art. 30 cyt. ustawy, zapłatę weksla można zabezpieczyć poręczeniem wekslowym (aval) co do całości sumy wekslowej lub co do jej części; poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba, podpisana na wekslu. Art. 32 zd. 1 ustawy stanowi natomiast, że poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Ponadto, zgodnie z art. 47 ustawy, kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie; posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali.

Nie ulega wątpliwości, iż głównym dłużnikiem umowy pożyczki, a zarazem głównym dłużnikiem wekslowym, a więc takim dłużnikiem na którym ciąży przede wszystkim obowiązek zwrotu kwoty pożyczki, a zarazem zapłaty sumy wekslowej, jest w niniejszej sprawie J. M.. Natomiast poręczycielem wekslowym głównego dłużnika wekslowego jest A. M., która odpowiednia w takim samym rozmiarze i takich samych granicach, jak osoba za którą poręczyła, czyli jak J. M.. Ponadto jej odpowiedzialność z wystawą weksla jest solidarna.

Pożyczkodawca spełnił swoje zobowiązanie i udzielił pozwanemu pożyczki. Natomiast pozwany J. M. po stosunkowo niedługim okresie po zawarciu tej umowy i otrzymaniu środków pieniężnych, zaprzestał dalszych spłat rat kredytu. W efekcie czego powód naliczał odsetki karne oraz koszty wezwań i upomnień. W związku z powyższym (...)w W. po upływie okresu wypowiedzenia umowy pożyczki, miała prawo postawić w stan wymagalności całą niespłaconą część pożyczki wraz z odsetkami.

Na kwotę dochodzoną pozwem tj. kwotę 57727,49 zł składały się:

- 50.881,44 zł - zaległy kapitał pożyczki
- 5753,58 zł odsetki umowne
- 74,69 zł odsetki karne
- 81,00 zł koszty wezwań i powiadomień poręczycieli.

Zarówno rodzaj, jak i wysokość w/w odsetek była określona w umowie i zaakceptowanym przez pozwanego regulaminie - w pkt 7 umowy pożyczki strony zastrzegły wysokość odsetek kapitałowych (odsetek umownych) w wysokości (...) % w chwili zawarcia umowy, natomiast dochodzone przez powoda odsetki za opóźnienie (odsetki za zwłokę, odsetki karne) wynikały ponadto z art. 481 § 1 kc, zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe, jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowane wg. stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie wg. tej wyższej stopy. Natomiast zgodnie z art. 359 § 2¹ kc, maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne) [4 x 4% (2013 r.) =16 %].

Zgodnie natomiast z pkt 19 umowy pożyczki „w przypadku zaległości w spłacie pożyczki, pożyczkobiorca będzie zobowiązany do uiszczenia na rzecz (...) opłat za czynności windykacyjne (taksatywnie wyliczone w umowie i tabeli) określonych w Tabeli Prowizji i Opłat”, tj. pierwsze wezwanie pożyczkobiorcy do zapłaty, przedsądowe wezwanie do zapłaty. W tej sytuacji budzi wątpliwość Sądu wskazana wyżej kwota w wysokości 81,00 zł kosztów wezwań i powiadomień poręczycieli, bowiem brak jest dowodów na to, iż powód właśnie takie koszty poniósł. Nadto nie sprecyzował on nawet z tytułu, jakich to dokładnie wezwań te koszty naliczył. Ponadto zgodnie z pkt 20 zd 4 umowy pożyczki „po upływie terminu wypowiedzenia umowa ulegnie rozwiązaniu, co oznacza postawienie pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności i konieczność spłaty całego zadłużenia w terminie określonym przez (...)”.

Zatem z uwagi na powyższe Sąd **w pkt I wyroku** zasądził solidarnie od pozwanych J. M. i A. M. na rzecz powoda (...)w W. w upadłości likwidacyjnej w W. kwotę 57646,49 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty (o odsetkach orzeczono na podstawie art. 359 § 1 i 2 kc), oddalając powództwo w pozostałym zakresie, o czym orzekł **w pkt II wyroku**.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd oparł się o zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania określoną w art. 100 kpc, uznając za zasadne obciążenie pozwanych zwrotem kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w całości, o czym orzekł **w pkt III wyroku**. Sąd miał na uwadze, że powództwo zostało oddalone w nieznacznym zakresie. Na koszty złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 722,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, w kwocie 3617,00 zł. Koszty zastępstwa procesowego zostały ustalone stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W pkt IV wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Ciechanowie) solidarnie od pozwanych J. M. i A. M. kwotę 2161,00 zł tytułem uzupełnienia opłaty sądowej od pozwu [5% od 57646,49 zł (kwota zasądzona) = 2883,00, 28883,00 zł – 722,00 zł (opłata sądowa od pozwu uiszczona przez powoda w EPU) = 2161,00 zł].

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku.